

<i>Код. Наименование на учебната дисциплина</i> Времева перспектива и саморегулация в юношеска възраст	
<i>Титуляр на курса:</i> Гл.ас. д-р Диана Христова	
<i>Характер на дисциплината</i> Избираема	<i>Образователно-квалификационна степен</i> Магистър
<i>Година</i> Втора	<i>Семестър</i> Четвърти
<i>Кредити</i> 2	<i>Часове</i> 30
<i>Характер на обучението</i> Редовно обучение	
<i>Методи на оценяване</i> Курсов изследователски проект	<i>Език на обучението</i> Български

Предварителни изисквания

Завършен курс по психология на развитието в детско-юношеска възраст

Цели на курса

Курсът има за цел да запознае студентите с времевата перспектива като значим личностен прогностичен фактор в психологичното изследване на саморегулацията, психичното здраве и благополучие. Във възрастов план акцентът е поставен върху юношеството като нормативен период в разширяването на психичното бъдеще и самоопределението и изграждането на стратегии за справяне с прехода към самостоятелен живот. Във връзка със социокултурната регулация на жизнения път се анализира ролята на сроковете за развитие в процеса на изпреварваща социализация в съвременния исторически контекст на ролево многообразие на зрелостта. Студентите се запознават с основни подходи и методи за психологично изучаване на времевата перспектива и развиват умения за самостоятелни изследвания с Мотивационно индуктивния метод на Ж. Нютен.

Формиране на оценката:

курсът проект (самостоятелно емпирично изследване)

Тематичен план

1. Психологическо време и идентичност. Времева перспектива на личността: определение, същност и основни измерения. Прогностични възможности на емпиричните изследвания.
2. Генезис и възрастова динамика на времевата перспектива.

3. Юношеството като сензитивен период за разширяването на времевата перспектива: възрастово-нормативни предпоставки и регулативна функция на бъдещата времева перспектива.
4. Пробуждащата се зрялост и преходът към зрелостта. Възрастова диференциация и задачи на развитието.
5. Исторически и социокултурни детерминанти на времевата перспектива. Възрастни норми и изпреварваща социализация. Регулативна функция на сроковете за развитие в съвременните условия на ролево многообразие през зрелостта.
6. Самоопределение и цели в развитието: интегративен модел на самоопределението през юношеството и младостта.
7. Мъдрост и проект за живота.
8. Социоемоционална селективост. Възрастова динамика на връзката между времеви хоризонт и мотивационното съдържание на времевата перспектива.
9. Основни подходи и методи за изследване на времевата перспектива.
10. Мотивационно индуктивният метод: същност и прогностични възможности.

Препоръчителна литература: основни източници

Силгиджиян, Х. (1998). *Аз-концепция и психосоциална идентичност. Жизненият преход към зрелостта*. Унив. Изд.

Христова, Д. (2007). Влияние на историческите промени върху жизненото проектиране през младостта. *Годишник на СУ. Книга Психология*. Том 96 (1). 215 – 241.

Dunkel, C., Kerpelman, J. (2006). *Possible selves: theory, research and applications*. Nova Publishers.

Hoyle, R. H. (2010). *Handbook of personality and self-regulation*. Wiley-Blackwell.

Nuttin, J. & Lens, W. (1985). *Future time perspective and motivation: theory and research method*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.